

Jaarverslag 2018 & Speerpunten 2019

Zorg en Veiligheid;
hand in hand

Colofon

Uitgave: Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland
Teksten: Medewerkers Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland
Eindredactie: CommunicatieBureau gemeente Maastricht
Vormgeving: CommunicatieBureau gemeente Maastricht
Fotografie: De foto's zijn van pexels.com

September 2019

Inhoud

In één oogopslag	2
Over het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland	4
Inzet per doelgroep	5
Opschalingsmodel	6
Het jaar 2018 en een vooruitblik naar 2019 in het kort	7
Het Veiligheidshuis in cijfers 2017 - 2018	17

In één oogopslag

cijfers 2017-2018

2146 MELDINGEN IN 2017

1143 MELDINGEN IN 2018

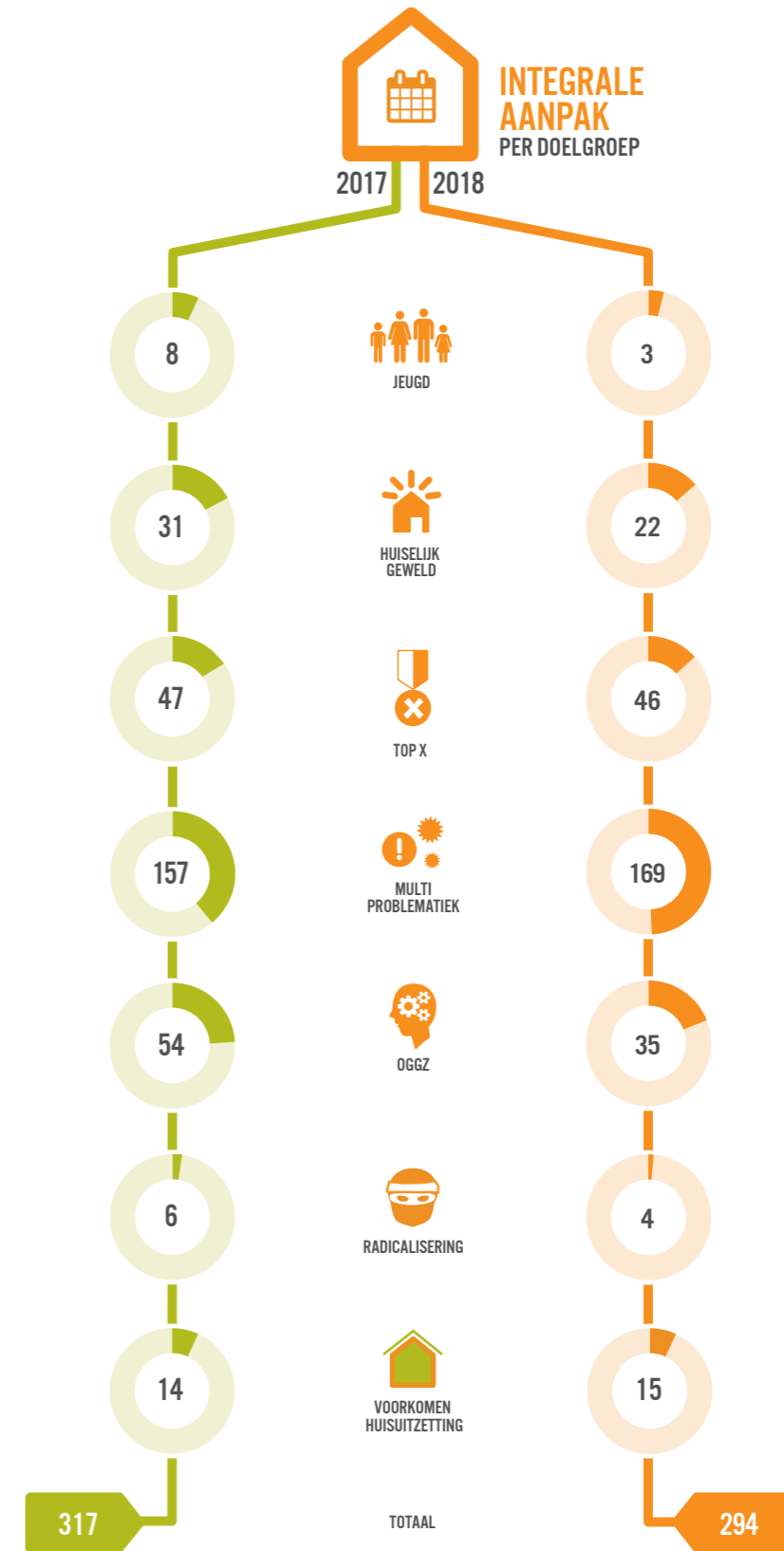
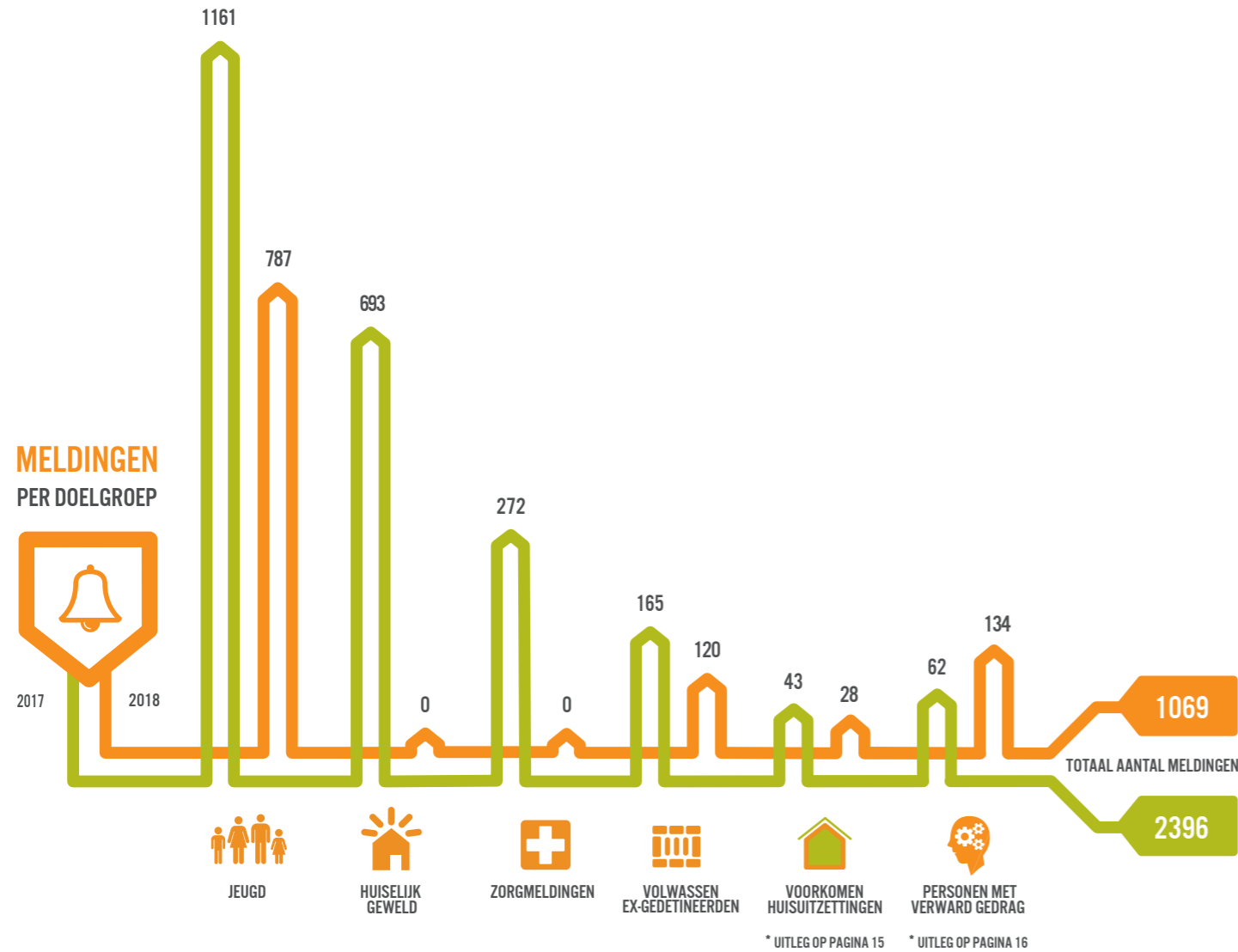
POLITIEMELDINGEN DOELGROEPEN

MELDINGEN GEVANGENISWEZEN

MELDINGEN INDIVIDUELE PROFESSIONALS

2018 FINANCIËLE REALISATIE

UITGAVEN (X 1.000)
ALGEMENE KOSTEN **37**

PERSONEELS KOSTEN **1167**

TOTAAL **1204**

INKOMSTEN (X 1.000)
BIJDRAGE JUSTITIE **53,9**

BIJDRAGE DERDEN REGIO **72**

GEMEENTE MAASTRICHT **1078,1**

TOTAAL **1204**

Over het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland

Het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland zet zich in om in nauwe samenwerking met de netwerkpartners de veiligheid(sbeleving) en leefbaarheid te vergroten in Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Bij overlast, criminaliteit of maatschappelijke uitval neemt het Veiligheidshuis de regie en organiseert netwerksamenwerking onder het motto 'vastpakken en niet meer loslaten (tenzij)'.

Het Veiligheidshuis is een onderdeel van het brede, integrale veiligheids- en leefbaarheidsbeleid van de aangesloten gemeenten. Als netwerk vormt het Veiligheidshuis een belangrijke schakel in de verbinding tussen justitie (dwang en drang), zorg en bestuurlijk optreden.

Ten opzichte van het landelijk kader Veiligheidshuizen reikt de aanpak/inzet van het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland verder. Het richt zich ook op situaties waarin sprake is van complexe multiproblematiek zonder dat daarbij sprake hoeft te zijn van overlast voor de omgeving of een strafrechtelijke component.

De meerwaarde van het Veiligheidshuis zit met name in de ketenoverstijgende aanpak van complexe multiproblematiek. Daarbij houden alle netwerkpartners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Deze aanpak is zowel persoons- als systeemgericht.

De belangrijkste criteria voor netwerkpartners om een persoon of gezin aan te melden bij het Veiligheidshuis zijn:

- (Ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval.
- Complexe meervoudige problemen op meer leefgebieden.
- Stagnatie in de samenwerking tussen partners.

Daarnaast is het Veiligheidshuis een informatie-knooppunt en expertisecentrum voor de aanpak van complexe problematiek rondom veiligheid en zorg. Het Veiligheidshuis kent dus twee duidelijke rollen: regisseur en informatieknooppunt/rangeerplatform.

Doelen Veiligheidshuis

- Zorgen voor en procesregie voeren op een ketenoverstijgende, eenduidige, integrale aanpak van complexe multiproblematiek (in geval van stagnatie).
- De overlegstructuren en integrale aanpak zo optimaal mogelijk inzetten en waar nodig aanpassen aan de ontwikkelingen. Zowel binnen het zorgdomein en de justitieketen als in brede zin bij het veiligheidsbeleid.
- Blijvend investeren in de ketensamenwerking, met veel aandacht voor adequate en zorgvuldige informatie-uitwisseling.
- Schakel zijn tussen het zorgdomein en het veiligheidsdomein.
- Intensiveren van de samenwerking met de overige Veiligheidshuizen in Limburg en uitvoering geven aan een gezamenlijke agenda en de speerpunten voor 2019.
- Alert zijn op de specifieke lokale problematiek van de betrokken gemeenten en waar nodig de inzet hierop aanpassen.

Inzet per doelgroep

Doelgroep	Instrumenten onder regie Veiligheidshuis*	Inzet gericht op
Jeugd	Netwerkoverleg Risicojeugd	Voorkomen (herhaling) overlast of maatschappelijke uitval jeugdige door toeleiding naar (gecoördineerde) vrijwillige hulpverlening.
Huiselijk Geweld	Monitoring Tijdelijk Huisverbod	Voorkomen dreiging huiselijk geweld, door het creëren van rust (via een time-out) en het direct starten van systeemgerichte hulpverlening. Monitoren plan van aanpak tot een jaar na afloop huisverbod.
Multi-problematiek	Netwerkoverleg Stadsbreed Maastricht	Voorkomen verergering maatschappelijke uitval en overlast door vroegsignalering en snelle inzet van hulpverlening.
Gedetineerden	Nazorgoverleg ex-gedetineerden	Voorkomen herhaling criminaliteit door een voorbereide terugkeer in de samenleving voor gedetineerden en personen met een justitiële maatregel.
Radicalisering en Polarisatie	Casuïstiekoverleg Radicalisering	Preventie, detectie en interventie op basis van meldingen radicalisering uit de regio door lokale en bovenlokale aanpak.
Top X	Casuïstiekoverleg Top X	Terugdringen overlast voor anderen en daarmee uiteindelijk het creëren van een veilige leefomgeving door een multidisciplinaire aanpak.
Personen met verward gedrag	Verbindingspunt Informatie & Advies Zorg en Veiligheid (VIA), pilot per 1-8-2019	Realiseren van passende maatschappelijke zorg voor personen met verward gedrag. Verbinding Zorg en Straf door integrale aanpak.

* De vermelde instrumenten worden gebruikt naast de Integrale Aanpak (persoons- of systeemgericht) die ingezet kan worden voor alle doelgroepen, maar niet altijd voor alle gemeenten.

> Netwerk en aanmeldingen

Binnen het Veiligheidshuis varieert het soort aanpak. Die variatie loopt van een aanpak met:

- een geringe vorm van regie, waarbij voornamelijk afgestemd met en toegeleid wordt naar individuele hulpverlening;
- tot aan de integrale aanpak, waarbij een procesregisseur verantwoordelijk is voor de regie over een persoonsgericht of systeemgericht plan op alle leefgebieden.

De instroom van casussen omvat meldingen van justitie- en zorgpartners. Net als in 2017 vond in 2018 opnieuw een daling plaats van het aantal meldingen door de politie over (risico)jeugd.

Landelijk is er sprake van toenemende problematiek rondom personen met verward gedrag. Dit is ook terug te zien in het toegenomen aantal meldingen vanuit de politie over deze doelgroep. Zie verdere toelichting verderop in dit verslag.

Het aantal meldingen vanuit het gevangeniswezen (volwassen ex-gedetineerden) is wederom gedaald. Deze daling is met name te verklaren door een lager aantal kortgestrafte gedetineerden. De mate waarin

sprake is van complexe problematiek bij uitstroom van de gedetineerde neemt echter licht toe.

Na enkele jaren van stijging is er een afname van het aantal aanmeldingen door individuele professionals. Deze afname is deels te duiden door het voeren van een ander incassobeleid door lokale woningcorporaties en de verlaging van het aantal huisuitzettingen (landelijke trend), waardoor het Informatieknooppunt voorkomen huisuitzettingen minder aanmeldingen ontvangen heeft. Daarnaast is het Veiligheidshuis gehouden aan landelijke criteria tot het opschalen van casuïstiek en privacyregels die regie vanuit het Veiligheidshuis rechtvaardigen. Er vindt dus een strenge selectie aan de voorkant plaats, mede om te voorkomen dat ketenpartners “onnodig” aanmelden. Dergelijke aanmeldingen worden doorverwezen of terugverwezen met advies. Het aantal plannen van aanpak dat voortvloeit uit deze aanmeldingen blijft evenwel stabiel. Uit de aard en inhoud van de aanmeldingen komt duidelijk naar voren dat de complexiteit van de problematiek toeneemt (met name veiligheidsgerelateerde overlast en GGZ-problematiek). Dit heeft zijn weerslag op de wijze van aanpak onder regie van het Veiligheidshuis.

Opschalingsmodel

Een terugblik op 2018 en de speerpunten van 2019 in het kort

> Nauwere afstemming en samenwerking Veiligheidshuizen op Limburgs niveau

Het managementteam Veiligheidshuizen Limburg heeft de laatste drie jaar nadrukkelijk ingezet op intensievere samenwerking. De nauwere samenwerking uit zich in de afstemming via managementteambijeenkomsten van de Veiligheidshuizen en in het samen optrekken in diverse netwerkbijsluitingen en onderwerpen. Er is een natuurlijk samenwerkingsproces ontstaan dat een duidelijke meerwaarde heeft voor positionering, ketensamenwerking, kwaliteit en efficiency.

Eind 2018 is een nieuwe 'Ontwikkelagenda Veiligheidshuizen Limburg' vastgesteld, afgestemd op de landelijke 'Meerjarenagenda Veiligheidshuizen 2017-2020'. Gezamenlijke speerpunten:

1. Huis op orde

Gezamenlijk wordt invulling gegeven aan een verantwoorde omgang met gegevens bij samenwerking rondom complexe casuïstiek. Dit geldt voor het hele operationele proces van het Veiligheidshuis: van aanmelding, triage en casuoverleg tot en met afschaling. Een nadere uitwerking/concretisering vindt plaats door middel van een werkgroep die beminst wordt vanuit de diverse huizen. Tevens wordt

deze gelegenheid gebruikt om de processen binnen de verschillende huizen eenduidiger in te richten. De vijf Veiligheidshuizen in Limburg werken aan een eenduidige aanpak van multicomplexe problematiek (met de mogelijkheid tot lokaal maatwerk). Zo weten netwerkpartners wat ze van de Veiligheidshuizen mogen verwachten. Bovendien kunnen de Veiligheidshuizen zo gebruikmaken van elkaars expertise en capaciteit (in menskracht en know-how). In dit kader hebben inmiddels alle Procesregisseurs van de Limburgse (Zorg- en) Veiligheidshuizen deelgenomen aan de training Procesregie.

2. Focus op kerntaken

- Procesregie op complexe domeinoverstijgende casuïstiek.
- Fungeren als kennis- en informatieknooppunt binnen de keten zorg en veiligheid.

3. Inzet op actuele thema's op snijvlak zorg en veiligheid

Hierbij gaat het onder meer om de aanpak van personen met verward gedrag, radicalisering en om de Multidisciplinaire Aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (MDA++).

4. Stip op de Horizon

Mede naar aanleiding van een oproep van het Kern-team is opdracht gegeven om met behulp van een extern adviseur (bureau Sqale) een nadere analyse te laten uitvoeren van de kwaliteit van de dienstverlening en samenwerking vanuit en tussen de Veiligheidshuizen in Limburg. Doel hiervan is inzicht te geven in de inhoudelijke opgave, inrichting en positionering van de Limburgse Veiligheidshuizen. Insteek is dat de inhoud leidend is en dat de dienstverlening en samenwerking adequaat aansluiten op lokale behoeften. In dit kader hebben diepte-interviews plaatsgevonden met de leiding van elk (Zorg-en) Veiligheidshuis en met vertegenwoordigers vanuit de zorg- en justitiepartners. Ook is er een bestuurlijke sessie gehouden voor de regio's Zuid en Midden/Noord, waarbij de onderzoeksresultaten bestuurlijk werden getoetst. Het onderzoek dient concreet zicht te geven op de verdere ontwikkeling c.q. het toekomstbeeld van de Limburgse (Zorg- en) Veiligheidshuizen.

> Doorontwikkeling processen Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland

Alle werkprocessen van het Veiligheidshuis zijn volledig gedigitaliseerd en worden verwerkt via het landelijk Geïntegreerd Casusoverleg Ondersteunend Systeem (GCOS). Ook de monitoring van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) is daarin verankerd. Hiermee is een periodieke evaluatie mogelijk van de integrale aanpak (zowel kwantitatief als kwalitatief).

> Effectmeting integrale aanpak via Zelfredzaamheidsmatrix

De GGD Amsterdam ontwikkelde samen met de gemeente Rotterdam een meetinstrument om het functioneren van cliënten beter in kaart te brengen: de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM). Deze methode meet hoe zelfredzaam iemand is. De ZRM brengt de problemen per leefgebied in kaart en kan gebruikt worden als momentopname van de situatie op elk gewenst moment in een traject. Per leefgebied wordt een score toegekend van 1 tot en met 5.

Belangrijke uitkomsten van het onderzoek zijn:

- De toegevoegde waarde van het Veiligheidshuis staat nauwelijks ter discussie.
- Ketenpartners hechten grote waarde aan individuele kwaliteiten van Procesregisseurs met de behoefte aan doorzettingsmacht.
- Bijna alle betrokkenen vinden het belangrijk dat de Veiligheidshuizen intensiever en minder vrijblijvend samenwerken zonder het eigene van het Veiligheidshuis op te geven (zoals goede verbinding met het lokale veld).

Tegelijkertijd heeft het onderzoek uitgewezen dat de ambitie om invulling te geven aan deze samenwerking niet uniform is voor alle Veiligheidshuizen in Limburg. De Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg hebben wel de ambitie om in gezamenlijkheid vorm te geven aan samenwerking en met elkaar inhoudelijke stappen te zetten. Er ligt een bestuurlijke opdracht om te komen tot een samenwerkingsconcept om de versterkte samenwerking tussen de Zuid-Limburgse Veiligheidshuizen vorm te gaan geven.

In 2018 is gestart met het toetsen en herijken van de werkprocessen aan de AVG. Begin 2019 is de zogenoemde Caseload-normering geactualiseerd. Enerzijds om te komen tot een evenwichtige werklast/werkverdeling van de Procesregisseurs en anderzijds om te komen tot een reële, strategische personeelsplanning.

Ter verduidelijking:

- Score 1 op het leefgebied huisvesting betekent dakloosheid.
- Score 1 op het leefgebied geestelijke gezondheid betekent dat een persoon een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving vormt.

Het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland werkt sinds 2015 met de ZRM. Mede op basis van de ZRM formuleert het Veiligheidshuis concrete doelen voor

een integraal persoonsgericht plan van aanpak (PGA). Dit doet het Veiligheidshuis samen met de netwerkpartners en de cliënt of het betreffende gezin. De probleeminventarisatie biedt inzicht in

welke hulp op welk leefgebied nodig is. Doorgaans leiden scores 1 en 2 tot interventies in de aanpak. Uiteraard is bij iedere casus van het Veiligheidshuis sprake van maatwerk.

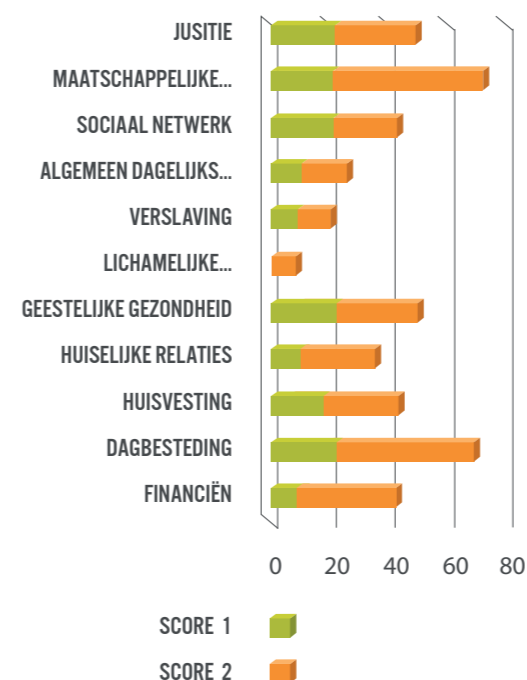
	1. ACUUT	2. NIET	3. BEPERKT	4. VOLDOENDE	5. VOLLEDIG
Zelfredzaamheid	Acute problematiek. De situatie is onhoudbaar.	Cliënt is niet zelfredzaam. Situatie verslechtert als niet wordt ingegrepen.	Beperkte zelfredzaamheid. Situatie is stabiel maar minimaal toereikend.	De cliënt is voldoende zelfredzaam.	De zelfredzaamheid is bovengemiddeld goed.
Zorg	De cliënt heeft direct (meer) zorg nodig.	Grote zorgbehoefte waar de cliënt niet zelf in kan voorzien.	Cliënt heeft een zorgbehoefte waarin deels wordt voorzien.	In eventuele zorgbehoefte is voorzien.	De cliënt heeft geen zorgbehoefte.
Begeleiding	Extra intensieve begeleiding is acuut noodzakelijk.	Extra begeleiding is nodig.	Begeleiding kan verbeterd worden.	Begeleiding is voldoende.	Begeleiding is onnodig.

Voor meer informatie: www.zelfredzaamheidsmatrix.nl

Beginmeting binnen twee maanden

Van 2017 tot september 2018 is binnen twee maanden na aanmelding in totaal bij 103 cliënten een ZRM opgesteld. In nagenoeg alle casussen was sprake van minimaal 'niet-zelfredzaamheid' (score 1 of 2) op één of meer leefgebieden. Ongeveer 70% van de cliënten kende deze mate van problematiek op vier of meer leefgebieden bij start van het PGA. Dit vroeg om snelle concrete acties of gepaste zorg/hulpverlening om te voorkomen dat de situatie verslechterde. Bij bijna de helft van de nieuwe cliënten bleek sprake te zijn van 'acute problematiek' (score 1) op meer dan één leefgebied.

Dagbesteding is een van de leefgebieden waarbij acute problematiek (score 1) vaker voorkomt, ofwel

men veroorzaakt overlast. Kijken we naast 'acute problematiek' ook naar 'niet-zelfredzaamheid' (scores 1 en 2), dan vallen, behalve dagbesteding, ook de leefgebieden huisvesting, geestelijke gezondheid, justitie en financiën op. Ongeveer 45% van cliënten bleek niet zelfredzaam te zijn op deze leefgebieden.

Doorontwikkeling Zelfredzaamheidsmatrix

Mede naar aanleiding van een onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens over het gebruik van de ZRM is deze, vanaf medio 2018, niet langer volledig ingezet als meetinstrument. Hierdoor zijn dit jaar geen complete cijfers beschikbaar over de voortgang van de integrale aanpak.

In 2018 is het gebruik van het ZRM-instrument in de integrale aanpak intern geëvalueerd. De ZRM wordt in 2019 weer ingezet als meetinstrument in een doorontwikkelde versie (waarbij rekening wordt gehouden met de opmerkingen van de Autoriteit Persoonsgegevens). Hierbij wordt ook aangehaakt bij de landelijke ontwikkelingen van de Zelfredzaamheidsmatrix.

Speerpunten 2019

- Doorontwikkeling gebruik Zelfredzaamheidsmatrix en Plan van Aanpak.
- Aanhaken bij landelijke ontwikkelingen en initiatieven om effecten van een integrale aanpak in beeld te brengen.

> Privacy

Informatievoorziening is een wezenlijk onderdeel van de werkprocessen binnen het samenwerkingsverband van het Veiligheidshuis. Voor een goede integrale aanpak is het uitwisselen van relevante informatie essentieel.

Met de komst van de nieuwe Europese privacywetgeving, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) per 25 mei 2018, moet elke organisatie kunnen aantonen dat zij voldoet aan de privacywetgeving. De processen en de bijbehorende gegevensverwerking onder regie van het Veiligheidshuis zijn in het AVG-register opgenomen.

De landelijke stuurgroep Zorg- en veiligheidsdomein stelde op 2 maart 2017 het handvat 'Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein' vast (begin 2019 verschijnt een nieuwe versie). Dit document biedt de juridische kaders voor de omgang met gegevens bij samenwerking rond complexe casuïstiek. Het juridische handvat is vertaald naar de alledaagse praktijk voor een verantwoorde omgang met gegevens in het operationele proces van het Veiligheidshuis: aanmelding, triage, casusoverleg en afschaling.

Speerpunten 2019

In 2019 wordt verder geïnvesteerd in de implementatie van een en ander in samenwerking met de Limburgse (Zorg- en) Veiligheidshuizen. Tevens wordt van de gelegenheid gebruikgemaakt om te komen tot een eenduidigere werkwijze en terminologie, mede ten behoeve van onze (boven)regionale netwerkpartners.

> Samenwerking met Sociaal Domein

Het Sociaal Domein en Veiligheidsdomein werken samen aan complexe multiproblematiek. Een optimale verbinding tussen deze domeinen is cruciaal. Al langere tijd werken zij met de integrale persoons- of systeemgerichte aanpak (PGA) onder regie van het Veiligheidshuis. Deze aanpak is inmiddels ingeburgerd.

Er is veel in beweging binnen het Sociaal Domein. Ondersteuning en zorg worden steeds dichterbij de mensen georganiseerd voor een open netwerk samenleving. Nieuwe rollen en verantwoordelijkheden krijgen steeds meer vorm. Zo worden integrale gebiedsgerichte teams opgericht (operationeel vanaf april 2019). Het Veiligheidshuis is een belangrijke partij in het Sociaal Domein om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven. Er ontstaan nieuwe verhoudingen binnen het Sociaal Domein die in 2019 moeten leiden tot:

- Meer duidelijkheid over de positionering van het Veiligheidshuis binnen het Sociaal Domein.
- Heldere rol- en taakverdeling binnen het Sociaal Domein (gedeelde verantwoordelijkheid op het snijvlak van zorg en veiligheid).
- Sluitend escalatiemodel, zodat tijdig opgeschaald wordt naar het Veiligheidshuis bij complexe (zorg)problematiek.

Speerpunten 2019

Voor 2019 is opnieuw een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Sociaal Beleid van de gemeente Maastricht opgesteld met voornoemde sociale beleidsdoelen en de volgende speerpunten:

- Het adequaat positioneren van het Veiligheidshuis binnen het totale beleidsproces ten behoeve van waardevolle input gebaseerd op in de praktijk ervaren knelpunten en aandachtspunten.
- Een structurele aanpak voor de huisvesting van 'moeilijk plaatsbaren'. Denk aan gebrek aan alternatieve huisvesting in geval van een woonblokkade of gebrek aan 'oefenwoningen' voor lastige, overlastgevende bewoners/gezinnen.
- Bepalen van de rol en bijbehorende inzet van het Veiligheidshuis in de regionale ketenaanpak van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties.
- Medeontwikkelen en implementeren van het Kennis- en Informatieknoppunt op Zuid-Limburgs niveau ten behoeve van de aanpak van personen met verward gedrag (pilot 2019).
- Verdere professionalisering van de sluitende integrale aanpak, waaronder de Top X-aanpak en de eventuele uitrol van het experiment 'Citydeal Zorg voor Veiligheid in de stad' met de focus op jongeren die zich dreigen aan te sluiten bij overlastgevende en/of criminele samenwerkingsverbanden (aanpak risicojeugd).

> Aanpak Top X

In 2018 hebben we de aanpak Top X verder doorgezet en verdiept. Steeds meer proberen we die personen in beeld te krijgen die de meeste overlast veroorzaken in de stad. Hiervoor is een intensieve samenwerking met politie (wijkagenten) nodig. Uit de veiligheidsmonitor die structureel in de stad wordt afgenomen, zijn de meest overlastgevend gedragingen en plekken aangewezen door bewoners. Het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland probeert door de Top X-aanpak deze gedragingen te verminderen of te stoppen door de juiste personen te prioriteren.

In 2018 is in de weegtafel Top X met alle betrokken ketenpartners nauwkeurig gekeken en afgewogen welke personen de status Top X nodig hebben. In ieder geval moet er sprake zijn van een strafrechtelijke component en ernstige overlast voor de omgeving. Ook moet er in het voorliggende veld alles geprobeerd zijn om de overlast te stoppen.

De Top X-aanpak maakt, samen met justitie en zorgpartners, een plan om de overlast te stoppen. Dit plan moet de overlast zo snel mogelijk verminderen. De samenwerking met openbaar ministerie, reclassering, toezicht en handhaving en andere betrokken zorgpartners is hiervoor nodig. Ook de visie van de woningcorporaties maakt onderdeel uit van veel plannen. Waar nodig wordt uiteraard ook de combinatie gemaakt met de benodigde zorg- en hulpverlening. Periodiek wordt gemonitord of de Top X-kwalificatie nodig blijft dan wel afschaling mogelijk is.

In 2018 is ook verder gekeken naar effectieve samenwerking en naar de informatiepositie van het Veiligheidshuis. Tevens zijn er in 2018 vanuit een aantal Heuvelland-gemeenten Top X-persoonen aangemeld voor de weegtafel.

Huisvesting blijft voor de personen binnen de Top X-aanpak een probleem. Deze doelgroep is vaak niet te plaatsen binnen het reguliere huuraanbod van de corporaties en is ook niet groepsgeschikt. Dit maakt huisvesting binnen de huidige woningvoorraad bijna onmogelijk. In 2017 is een begin gemaakt met het realiseren van zogenoemde oefenwoningen. Een concreet resultaat bleef echter uit. Medio 2018 is er, onder regie van Sociaal beleid, een doorstart gemaakt met dit project. Doel is om vóór eind 2019 een aantal oefenwoningen beschikbaar te hebben.

> City Deal Zorg voor Veiligheid in de Stad

2018 is erop gericht geweest om samen met de betrokken ketenpartners alle voorbereidingen te treffen om te komen tot een goede implementatie van de City Deal Zorg voor Veiligheid in de Stad. In 2018 is ook het inzicht gekomen dat voor de looptijd van de City Deal het niet realistisch is om een gehele 'all-inclusive school' te ontwikkelen. Daarom is ervoor gekozen om als experiment voor de City Deal te kiezen voor een pilotversie van vijf gezinnen afkomstig uit de VSO-school.

> Nazorg volwassen ex-gedetineerden

Het Veiligheidshuis voert voor de gemeente Maastricht de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de nazorg van (ex-)gedetineerden uit. Het Veiligheidshuis ontvangt de meldingen van het gevangeniswezen, deelt informatie en coördineert zorg waar sprake is van multiproblematiek.

Verschuiving rol Humanitas

Waar wel sprake is van problematiek, maar niet van multiproblematiek, biedt Humanitas de ex-gedeteneerde hulp aan. Humanitas voert een servicepunt voor ex-gedeteneerden. De werkzaamheden bestaan uit een inloopspreekuur, begeleiding door een maatje en bezoek tijdens detentie.

Dit project was tot 2019 aangehaakt bij het Veiligheidshuis. Vanaf 2019 geleiden de procesregisseur Nazorg in samenwerking met de Penitentiaire Inrichting (PI) de gedetineerde door naar de meeste passende (zorg)begeleiding indien de (ex-)gedetineerde ondersteuning wenst. Het servicepunt Humanitas blijft bestaan als mogelijke ondersteuner bij problematiek.

Minderjarigen

De regie van de nazorg voor minderjarige ex-gedeteneerden is in handen van de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad benadert het Veiligheidshuis bij multiproblematiek.

Hoewel er een mooi startdocument ligt, alle neuzen dezelfde kant op staan en iedereen klaarstaat om te starten met deze pilot, zijn de benodigde financiën eind 2018 nog niet gegarandeerd. Dit betekent stagnatie voor de pilot. Getracht wordt alsnog de benodigde financiering te vinden via een subsidieverzoek bij de Provincie. De City Deal Zorg voor Veiligheid in de Stad zal landelijk tot medio 2019 lopen, waarna de resultaten aan de Tweede Kamer gepresenteerd worden.

Financiering

De subsidie die bekendstaat als de 'van der Staaij gelden' voorziet in de aanvullende financiering die nodig is voor het versneld inzetten van een integrale persoonsgerichte aanpak voor ex-gedeteneerden behorend tot de moeilijke doelgroep. Dit zijn de ex-gedeteneerden die binnen de regio de meeste overlast veroorzaken, die het veiligheidsgevoel het meest aantasten, die geen ingang hebben bij de reguliere hulpverlening en die moeilijk te motiveren zijn (denk aan Top X-aanpak). De doelgroep bestaat vaak uit (zorgwekkende) zorgmijders bij wie sprake is van dubbel- of tripeldiagnostiek. Maatwerktrajecten moeten reïntegratie bevorderen en daarmee recidive in deze regio verminderen.

Speerpunten 2019

- Doorontwikkeling van het proces Nazorg in samenwerking met de Limburgse Veiligheidshuizen en Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).
- Overgang naar het nieuwe ondersteunend systeem voor informatie-uitwisseling tussen DJI en gemeente.

> Aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA)

Het Veiligheidshuis heeft een coördinerende rol bij het opleggen van een tijdelijk huisverbod (uitvoering Wet Tijdelijk Huisverbod).

Speerpunten 2019

- Het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan de totstandkoming van de nieuwe Regiovisie GIA-keten.
- Nadere bepaling van de rollen en bijbehorende inzet van het Veiligheidshuis ten behoeve van onder meer de pilot 'gezamenlijke screeningstafel inzake meldingen huiselijk geweld' en de nieuwe regionale (multidisciplinaire) aanpak MDA++ (Voortvloeiend uit onder meer de Regiovisie GIA-keten en het Interbestuurlijk Programma 'Geweld hoort nergens thuis').

> Aanpak radicalisering en polarisatie

Speerpunten 2019

- Vaststelling en implementatie van het landelijk modelconvenant NCTV persoonsgerichte aanpak radicalisering.
- Komen tot een eenduidige en gezamenlijke aanpak van casuïstiek door alle betrokken partners onder regie van het Veiligheidshuis.
- Doorontwikkeling meld- en adviespunt radicalisering.
- Continuering (interne) deskundigheidsbevordering.
- Investeren in lokale, provinciale en landelijke netwerken.

Doel van een tijdelijk huisverbod is het doorbreken van de voortzetting en dreiging van huiselijk geweld door het creëren van rust en het direct starten van systeemgerichte hulpverlening via de Casemanager van Trajekt.

Sinds 1 juli 2017 heeft Veilig Thuis de regierol in de aanpak GIA. De Veiligheidshuizen Zuid-Limburg nemen periodiek deel aan diverse werkgroepen om de afstemming en samenwerking tussen het Veiligheidshuis, voorliggend veld en Veilig Thuis verder te optimaliseren. Tevens zijn de Veiligheidshuizen Zuid-Limburg vertegenwoordigd in de Ambtelijke Adviescommissie Veilig Thuis.

De teammanager Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland fungeert als adviseur van burgemeester Som (portefeuillehouder Veiligheidshuizen Limburg en lid van de Bestuurlijke Adviescommissie Veilig Thuis).

De aanpak radicalisering en polarisatie wordt voortgezet. Dit gebeurt in brede zin door: het investeren in preventie, het versterken van awareness van professionals en doelgroepen en interventie waar nodig. Het Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland richt zich op de integrale persoonsgerichte aanpak. Hiervoor is periodiek een casuïstiekoverleg op lokaal niveau (waarbij landelijke en regionale partners indien nodig aanschuiven) in samenwerking met Veiligheidshuis Parkstad. Op provinciaal niveau worden kennis en ervaringen gedeeld in het provinciaal expertise overleg radicalisering (PEOR).

> Aanpak voorkoming huisuitzettingen

In overleg met alle betrokken partners (gemeente Maastricht, woningcorporaties, Kredietbank Limburg en stichting Trajekt) is de aanpak voorkoming huisuitzettingen ontwikkeld. Doel van deze aanpak is het aantal gedwongen huisuitzettingen te verminderen door problematiek tijdig te signaleren en zo vroeg mogelijk hulp te organiseren.

Er is vanuit de gemeente Maastricht binnen het Veiligheidshuis een informatieknoppunt ingericht dat deze aanpak begeleidt, bewaakt en coördineert. Daarnaast is er een netwerkoverleg ingericht met het doel om huisuitzettingen te voorkomen. Met name Woningcorporaties, Kredietbank Limburg en Trajekt melden aan voor dit netwerkoverleg. Daarnaast wordt vanuit dit netwerkoverleg invulling gegeven aan het zogenoemde 'Laatste kans en Herkansbeleid' van de woningcorporaties. Het gaat hier om:

- Huurders bij wie sprake is van oplopende financiële problematiek, overlast en/of dreigende uithuiszetting als gevolg hiervan (laatste kans).
- Voormalige huurders die zich na afloop van een woningblokkade (bijvoorbeeld wegens overlast of huurschuld) melden bij een woningcorporatie voor een herkansing in de vorm van een nieuw woningaanbod (herkans).

Onder regie van het Veiligheidshuis wordt een integraal plan van aanpak opgesteld dat onderdeel uitmaakt van het (nieuwe) huurcontract. Huurders krijgen hiermee de kans om toe te werken naar een vaste huurovereenkomst. De aanpak wordt minstens één keer per jaar geëvalueerd met alle betrokken organisaties.

Speerpunten 2019

In 2019 is het de bedoeling om te starten met vroegsignalering op het gebied van schulden. Hiervoor wordt aangesloten bij de Vindplaats van Schulden van het Bureau voor Kredietregistratie (BKR). Het BKR levert een lijst aan het informatieknoppunt met adressen waarop er sprake is van meerdere betalingsachterstanden. Het informatieknoppunt zorgt er vervolgens voor dat deze mensen actief worden benaderd door een interventieteam. Dit team bestaat uit medewerkers van Kredietbank Limburg en Trajekt. Het doel hierbij is om mensen met schulden zo vroeg mogelijk een hulpaanbod te doen. Dit om te voorkomen dat schulden problematisch worden en dus moeilijker zijn op te lossen. Alvorens deze aanpak kan starten, dient een overkoepelend convenant met bijbehorende afspraken door alle betrokken partners te zijn ondertekend.

> Aanpak problematiek personen met verward gedrag

De problematiek rond personen met verward gedrag is veelal multicomplex van aard. Kenmerkend hierbij is zorgmijddend gedrag. De stijging van overlast door personen met verward gedrag is een landelijk fenomeen. Dit is onder andere het gevolg van de afbouw van klinische zorg en van de niet-evenredige opbouw van passende ambulante zorg. Daarnaast sluit de zorg onvoldoende aan binnen de strafrechtelijke keten. Deze problematiek neemt toe, zo blijkt ook uit de cijfers.

Een 'Plan van Aanpak personen met verward gedrag, bouwstenen voor maatwerk' is in het laatste kwartaal van 2018 vastgesteld met een gezamenlijke agenda voor Zuid-Limburg. De gemeente Sittard-Geleen heeft een subsidie ontvangen om samen met de Veiligheidshuizen Zuid-Limburg en kernpartners een pilot te voeren ten behoeve van het ontwikkelen en implementeren van een Verbindingspunt Informatie en Advies, op Zuid-Limburgs niveau (bouwsteen in sluitende aanpak).

Doel van dit knooppunt is de koppeling van het Zorg- en Veiligheidsdomein bij het verrijken en beoordelen van meldingen inzake personen met verward gedrag ten behoeve van het toeleiden naar passende zorg dan wel een andere aanpak. Op termijn wordt aansluiting gezocht met ZSM ten behoeve van de beoogde verbinding zorg en straf. Ook wordt verder onderzocht of een deel van de uitvoering van de Wet verplichte GGZ, die op 1 januari 2020 in werking treedt, kan worden meegenomen in dit Knooppunt.

Vanaf 2018 tot 1 augustus 2019 vond de triage van politiemeldingen inzake personen met verward gedrag uit Maastricht plaats onder regie van ons Veiligheidshuis. Vanaf 1 augustus 2019 is de pilot Verbindingspunt Informatie& Advies Zorg en Veiligheid voor Zuid-Limburg gestart.

Het Veiligheidshuis in cijfers 2017-2018, uitgesplitst naar diverse gemeenten

Tabel 1: aanmeldingen bij het Veiligheidshuis per doelgroep per gemeente, 2017 t/m 2018

Doelgroep Veiligheidshuis	2017	2018
Jeugd (Maastricht en Heuvelland gemeenten)	1161	787
Volwassen ex-gedetineerden (Maastricht)	165	120
Personen met verward gedrag	62	134
Meldingen individuele professionals	86	74
Voorkomen huisuitzettingen (Maastricht)	43	28
Totaal	1517	1143

Tabel 2: plannen van aanpak in het Veiligheidshuis, 2017 t/m 2018

Doelgroep Veiligheidshuis	2017	Maastricht	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Meerssen	Vaals	Valkenburg	Totaal 2018
Jeugd	8	3	0	0	0	0	0	3
Huiselijk geweld	31	16	2	1	0	2	1	22
Top X	47	37	2	4	0	3	0	46
Multiproblematiek	157	151	4	3	3	1	7	169
OGGZ	54	31	1	1	0	0	2	35
Radicalisering	6	4	0	0	0	0	0	4
Voorkomen huisuitzettingen	14	15	0	0	0	0	0	15
Totaal	317	257	9	9	3	6	10	294

Tabel 3: Wet Tijdelijk Huisverbod, bronnen: registratiesysteem Veiligheidshuis, registratiesystemen gemeenten, 2017 t/m 2018

Omschrijving	2017	Maastricht	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Meerssen	Vaals	Valkenburg	Totaal 2018
Ingevulde RIHG's	41	23	4	3	1	2	3	36
Opgelegde huisverboden	19	16	2	1	0	1	1	21

Contact

Veiligheidshuis Maastricht Heuvelland
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht
T: 043 350 54 31
E: veiligheidshuis@maastricht.nl
www.veiligheidshuismaastricht.nl

